

Com els crancs

És trist que, a la humanitat, ens costi tant de trobar el punt just d'equilibri entre la coherència i la disbauxa. Vet aquí que el fet que Rússia estiguí a punt de tornar a ser Santa, un esdeveniment prodigiós que ha despertat grans expectatives, es veu aigualit per tot de coses que sembla que no lliguin. Per exemple: l'alcaldia de Moscou va decidir, a principi de l'actual mes de gener lliurar el museu Marx i Engels a la Unió de Descendents de la Noblesa Russa. L'edifici, de finals del segle XVIII i primers del XIX, pertanyia abans de la revolució de 1917 als comtes Dolgoruki. No s'especifica si els comtes Dolgoruki van construir el palau amb la suor del seu front o amb la sang i les llàgrimes dels seus servents. El proper any 1993, la Unió de Descendents de la Noblesa Russa celebrarà el 125 aniversari del naixement de l'últim tsar, i cal reconèixer que no es podria trobar un lloc més ade-

quat –per als actes commemoratius– que l'ex-museu Marx i Engels. Llàstima que els bolxevics, arrauxats i poc previsors, no van tenir la precaució d'embalsamar els cosos de Nicolau II, perquè ara, conjuminant mòmies, es podrien fer belles combinacions prenent com a escenari el Mausoleu Lenin de la Plaça Roja.

La gent de la meva edat passa per trasbalsos grossos. La televisió dels nostres dies no para de mostrar-nos mercats russos buits d'aliments. Ens parlen de fam, de desgràcies pràcticament inevitables. Això, quan encara recordem un notícia que ens repetien en els temps de la nostra infantesa, referint-se "als famolencs de Rússia". Era una fam imperial, anterior a la invenció del sistema soviètic. ¿És que hi ha pobles predestinats? Quan jo

era nen, circulava una consigna màgica. Ens convidaven a col·leccionar bitllets de tramvia amb número cap-i-cua i ens deien que amb ells podríem redimir infants desnodrits dels països que passaven gana. Potser sí que això va salvar alguna criatura, però temo que, d'aquí a res, algú ens tornarà a proposar sortides d'emblanquinador d'aquesta mena.

Amb tot aquest desori, és difícil d'evitar els salts enrere, les reconstruccions històriques i els *revivals* analítics. Potser ja ha arribat l'hora de preguntar-se què passarà amb Rasputin. No seria del tot estrany que se'ls acudís d'aprofitar les estàtues dels pares de la revolució per alçar monuments d'obertura democràtica al monjo que feia miracles de gran dificultat tècnica.

Pere Calders